

EU-hankerahoitus käyttöön

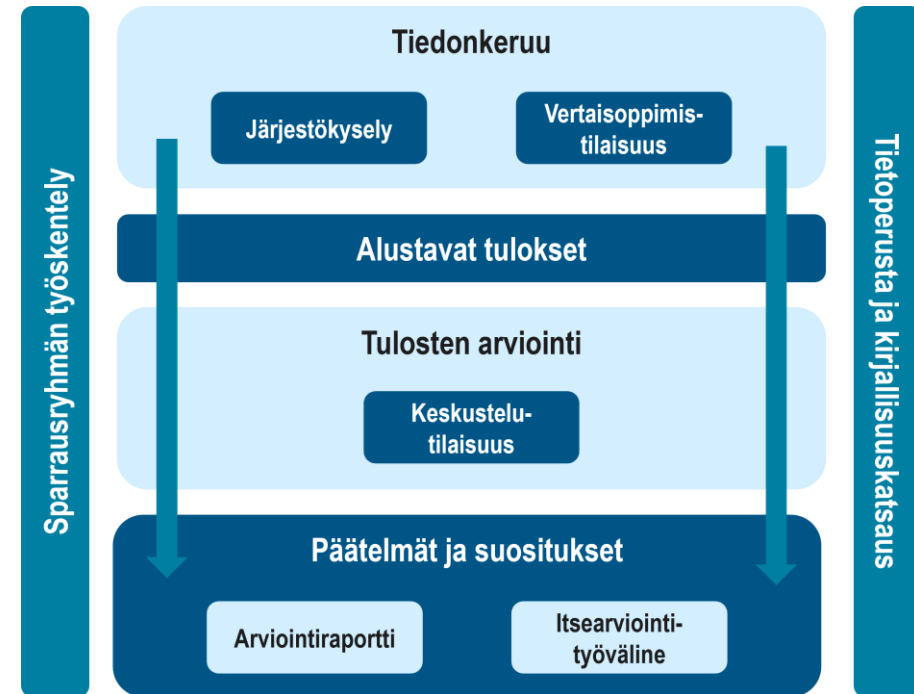
Kansalaisjärjestöjen valmiuksien kehittäminen

Kansalaisjärjestöstrategian selvitykset

Arvioinnin tavoitteet ja toteuttaminen

1. Kuvata järjestöjen valmiuksia hakea ja hyödyntää EU-hankerahoitusta toiminnassaan.
2. Tunnistaa järjestöjen kohtaamia esteitä ja ehdottaa keinoja niiden purkamiseksi.
3. Tarjota järjestöille konkreettinen työväline oman toiminnan suunnitteluun ja arviointiin.
4. Tehdä valtionhallinnolle arviointiin perustuvia suosituksia uuteen rahoitusohjelmakauteen 2028–2034 valmistautumiseksi.

Päätelmiä ja suosituksia

- Arviointiin osallistuneilla kansalaisjärjestöillä oli halu hakea tarpeitaan vastaavaa rahoitusta, mutta hakeminen edellytti valmiuksia, joita kaikilla kansalaisjärjestöillä ei ollut. Oman rahoituksen ja maksuvalmiuden sekä osaamisen puute muodostui keskeiseksi rahoituksen hakemisen esteeksi monelle kansalaisjärjestölle. Kehittämisen varaa oli paitsi hakuvaiheeseen siirtymisessä myös hankehakemusten laadussa.
- Tarkemmin tarkastellut rahoitustiedot osoittivat, että Suomessa on merkittävä määrä kansalaisjärjestöjen EU-rahoitteisia hankkeita, joten rahoitusta oli käytössä, mutta saannossa oli kasvattamisen varaa. Haettavissa oleva hankerahoitus ei sovi kaikille kansalaisjärjestöille. Hankerahoitus ei myöskään korvaa kansallisia avustuksia.
- Motiva suosittelee kehittämään kansallista koordinaatiota ja alueellista tukea sekä varmistamaan riittävää rahoitusta kansallisille yhteyspisteille. Kansalaisjärjestöjen hankkeiden osarahoittamista suositellaan myös laajentamaan. Kansalaisjärjestöjen on jatkettava varainhankintansa kehittämistä, jossa kansalaisjärjestöille osoitettavien lahjoitusten verovähennyskelpoisuuden laajentamisella olisi merkittävä rooli.

Tarkempaan tarkasteluun valittuja rahoitusohjelmia ja rahastoja

2021 alkaen syksyyn 2025 asti	CERV-rahoitusohjelma	Maaseudun yritys- ja hankerahoitus	Osaava ja uudistuva Suomi -ohjelma	AMIF-rahasto	Yhteensä
Myönnetty rahoitus järjestöille ja säätiöille	2,66 miljoonaa euroa	149,5 miljoonaa euroa	158,2 miljoonaa euroa	10,1 miljoonaa euroa	320 miljoonaa euroa
Rahoitetut hankkeet	47 hanketta	4 131 hanketta	601 hanketta	24 hanketta	4 800 hanketta
Keskimääräinen myöntöprosentti	14,6 % (EU-keskiarvo)	88 % (Leader)	48 %	43 %	

Järjestöt ja säätiöt ovat saaneet tarkempaan tarkasteluun valittujen rahoitusohjelmien ja rahastojen lisäksi rahoitusta esimerkiksi Luova Eurooppa tai Horisontti Eurooppa -ohjelmasta, josta järjestöille ja säätiöille on myönnetty noin 10,2 miljoonaa euroa ohjelmakauden alusta alkaen. Erasmus+ on myös järjestöissä käytetty rahoitusmahdollisuus.

Hankerahoitusta (EU) koskevat tiedot täydentävät kokonaiskuvaa kansalaisjärjestöille myönnetystä julkisesta rahoituksesta valtionavustusten sekä kunta- ja hyvinvointialueavustusten rinnalla. Selvityksen mukaan järjestöjen ja säätiöiden kunnilta saama rahoitus oli yhteensä 188,5 miljoonaa euroa vuonna 2024. Tutki avustuksia -palvelu on lisännyt valtionavustustoiminnan avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.

Rahoitusmahdollisuuksia 2021–2027

1 Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous

Horisontti Eurooppa -ohjelma
Sisämarkkinaohjelma

2 Yhteenkuuluvuus ja arvot

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)
EU4Health-ohjelma
Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)
Erasmus+ on Euroopan unionin koulutuksen,
nuorisoalan ja urheilun ohjelma
Euroopan solidaarisuusjoukot
Oikeusalan EU-rahoitusohjelma
Kansalaisuus, tasa-arvo, perusoikeudet ja arvot -
rahoitusohjelma (CERV)
Luova Eurooppa

3 Luonnonvarat ja ympäristö

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto
(maaseuturahasto)
Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto
(EMKR)
Ympäristön ja ilmastotoimien ohjelma (Life)
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)

4 Muuttoliikenne ja rajaturvallisuus

Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto
(AMIF)

5 Turvallisuus ja puolustuspolitiikka

Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)

Palauteyhteenveto

- Palautteiden perusteella arviointi oli ajankohtainen ja tarpeellinen sekä tarkkanäköinen kuvatessaan rahoitusjärjestelmää ja järjestöjen asemaa hankerahoitusta haettaessa. Palautteet vahvistivat arviointia, mutta eivät varsinaisesti syventäneet sitä tuomalla esiin rahoitusohjelma- ja rahastokohtaisia eroja kansalaisjärjestöjen kokemuksissa. Arvioinnissa ei havaittu huomautettavaa, mutta kansalaisjärjestöt kaipasivat valmiuksiaan laajempaa arviointia.
- Raportin suositukset saivat kansalaisjärjestöiltä laajaa kannatusta, ja niitä pidettiin perusteltuna lähtökohtana rahoitusjärjestelmän ja -käytäntöjen yhteiselle kehittämiselle. Keskeistä on keventää kansalaisjärjestöjen hallinnollista ja taloudellista taakkaa. Hankerahoitukseen liittyvää byrokratiaa ei voida purkaa yksinomaan kansallisesti, vaan tarvitaan kansainvälistä yhteistyötä ja vaikuttamista, kuten tähänkin asti.
- Digitaalisten palveluiden ja hankerahoituksen hallinnoinnin kehittäminen nähtiin keinona lisätä kansalaisjärjestöjen tasavertaista osallistumista hankehakuihin. Kansalaisjärjestöjen roolia, asemaa ja merkitystä hankekumppaneina olisi hyödyllistä selvittää vielä enemmän.

Raportin julkaiseminen

Arviointiraportti julkaistaan
maaliskuun 18. päivään mennessä,
jolloin järjestetään
valtakunnallinen
kansalaisjärjestöakatemia.

Lisätiedot kansalaisjärjestöstrategiasta

[Verkkosivut](#) | [Hankesivu](#)

[Seurantaraportti](#) | [Liity sähköpostilistalle](#)

kansalaisjarjestostrategia.om@gov.fi

